

<https://helda.helsinki.fi>

Óscar Romerosta tulee tänään pyhä

Ketola, Mikko Juhana

2018-10-14

Ketola , M J 2018 , ' Óscar Romerosta tulee tänään pyhä ' , Kaleva .

<http://hdl.handle.net/10138/259034>

---

unspecified
publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

NÄIN LÄHETÄT
TEKSTIT
JA KUVAT

YLÄKERTA-
ARTIKKELIT

Kaleva, Yläkerta
PL 170,
90401 Oulu tai
artikkelit@kaleva.fi
Puhelin 044-7995 834

Tekstin pituus on 4 700
merkkiä otsikoineen, välilyön-
teineen ja kirjoittajaesittelyi-
neen. Tekstin voit lähettää
joko sähköpostina tai liitetie-
dostona.

MIELIPIDE-
KIRJOITUKSET

Kaleva, Lukijalta,
PL 170, 90401 Oulu
tai mielipide@kaleva.fi
Puhelin 044-7995 755

Tekstin pituus enintään
3 000 merkkiä välilyönteineen.
Kirjeissä on oltava kirjoittajan
nimi, osoite ja puhelinnumero.
Kaleva hyväksyy nimimerkit
vain poikkeustapauksissa.
Toimituksella on oikeus tarvit-
taessa käsitellä kirjoituksia.

Mielipiteitä julkaistaan myös
verkoissa kaleva.fi/mielipiteet
Kaleva.fi:ssä voidaan julkaista
myös tekstejä, joita ei julkaista
Kalevassa.

**Lähetä kuvat ja teksti-
viestit numeroon 13222.**

KUVAT

Kännykällä: Kirjoita teksti-
kenttään LUKIJAKUVA, KU-
VAAJAN NIMI, TILANNETEKSTI
ja lähetä kuva numeroon 13222.
Viestin hinta normaalin MMS-
viestin hinta. Toimii Elisan,
Soneran, Saunalahden, TeleFin-
landin ja DNA:n liittymillä.

Tietokoneelta: Lähetä kuva
-lomake löytyy osoitteesta
www.kaleva.fi/lukijakuva

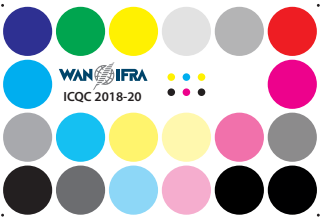
Lähetä vain itse ottamiasi
kuvia. Muistathan, että ku-
vassa olevilta tunnistettavilta
henkilöiltä on pyydetty lupa
julkaisemiseen.

TEKSTIViesti

Viestin pitää alkaa kirjaimilla
MP, sen jälkeen lyödään yksi
tyhjä merkki.
Teksti ja nimimerkki on erotet-
tava pisteellä.
MALLI: MP Minusta verotus on
liian kovaa. Matti Meikäläinen.
Merkkejä saa olla enintään
200. Toimii Elisan, Soneran,
Saunalahden, TeleFinlandin ja
DNA:n liittymillä.
Viestin hinta on 0,70 euroa.
Toimitus valitsee julkaistavat
viestit.

!13222

Lähetä meille kuvia, teksti-
viestejä ja uutisvinkkejä.

Óscar Romerosta tulee tänään pyhä

San Salvadorin arkkipiispa Óscar Romero ammuttiin alttarille 24.3.1980. Hän oli tuolloin 62-vuotias. Ampuja oli palkkamurhaaja ja kuului El Salvadorissa valtaa pitäneisiin oikeistolaisiin piireihin. Häntä ei ole saatu kiinni, mutta YK:n perustama El Salvadorin totuuskomissio tuli siihen tulokseen, että murhan takana oli äärioikeistolainen politiikka ja kuolemanpartioiden johtaja Robert D'Aubuisson.

Óscar Romerosta oli tullut maan pääkaupungin, San Salvadorin arkkipiispa 1977. Hänet tunnettiin silloin näkemyksiltään konservatiivisena kirkonmiehenä, ja valinta oli pettymys monille edistysmielisille papeille, jotka pelkäsivät, että Romero ei ollut kiinnostunut vapautuksen teologian vahvistamisesta.

Vapautuksen teologia oli Latinalaisessa Amerikassa syntynyt teologinen virtaus, jonka edustajat halusivat toimia erityisesti köyhien puolesta. Kriitikot pelkäsivät vapautuksen teologian lähestyvän liiaksi marxilaisuutta.

El Salvadorin sotilashallinnolle Romeron valinta sopi hyvin, sillä he eivät pitäneet häntä vaarallisena. Romeron asennoituminen kuitenkin muuttui, kun hänen hyvä ystävänsä, köyhien parissa työskennellyt jesuiittaisä Rutilio Grande murhattiin pian Romeron arkkipiispaksi valinnan jälkeen.

Romero pyysi viranomaisia tutkimaan murhaa mutta turhaan. Hän päätti seurata Granden esimerkkiä ja ryhtyi aktiivisesti arvostelemaan maan hallitusta köyhyyden sallimi-

YLÄKERTA

MIKKO KETOLA
mikko.ketola@helsinki.fi

"Hän alkoi radioida sunnuntaisaarnansa. Hiippakuntalehti julkaisi listoja pidätyistä, kidutetuista ja tapetuista."

sesta, sosiaalisesta epäoikeudenmukaisuudesta, murhista ja kidutuksesta.

Romeron kansansuosio ja merkitys kasvoi, kun hän alkoi radioida sunnuntaisaarnansa. Niissä hän kertoi, millaisia epäoikeudenmukaisuuksia ja väkivaltaisuuksia hänen tietoonsa oli kuluneella viikolla tullut. Lähetykset olivat hyvin kuunneltuja, ja monille ne olivat paras puolueeton tiedonlähde maassa, jossa lehdistöä sensuroitiin ankarasti. Romeron julkaisema hiippakuntalehti julkaisi listoja pidätyistä, kidutetuista ja tapetuista.

Kuukautta ennen kuolemaansa Romero kirjoitti Yhdysvaltain presidentille Jimmy Carterille ja pyysi tätä lopettamaan asetoimitukset El

Salvadorin sotilashallinnolle, sillä ne johtivat viattomien siviilien kuolemaan. Carterin hallinto, joka halusi tuellaan vakauttaa tilanteen El Salvadorissa, ei kuunnellut Romeron pyyntöä. Yhdysvalloissa pelättiin kommunismin leviämistä Väli-Amerikassa, eikä arkkipiispa Romero, jonka epäiltiin suosivan valtakumouksellisia, herättänyt luottamusta. El Salvadorin vallanpitäjien suuttumusta pyyntö sen sijaan lisäsi.

Vain päivää ennen murhaansa Romero vetosi saarnassaan sotilaisiin, jotta nämä tottelisivat ennemmin Jumalaa ja lopettaisivat osallistumisen sortotoimiin ja ihmisoikeuksien rikkomuksiin. Kuollessaan Romero oli juuri pitänyt saarnan erään kirkon ylläpitämän sairaalan kappelissa ja astunut sen jälkeen alttarin taakse, kun luodit isivät häneen. Iskun tekijät pääsivät pakenemaan kenenkään estämättä.

Romeron hautajaiset pidettiin viikon kuluttua iskusta. Niihin osallistui arviolta neljännesmiljoonaa ihmistä eri puolilta maailmaa, ja ne olivat erään luonnehdinnan mukaan suurin mielenosoitus El Salvadorin historiassa. Verenvuodatuksesta ei välttytty, sillä sala-ampujat isivät hautajaisiin, jolloin jopa 50 osanottajaa sai surmansa.

Romeron pyhäksi julistamisprosessi eli kanonisointi alkoi vuonna 1990. Vatikaanissa jokaisessa prosessissa on oma vastuhenkilö, niin kutsuttu postulaattori, joka vie hankkeen loppuun asti. Romeron postulaattori, arkkipiispa Vincenzo Paglia, on kertonut, että Va-

tikaanissa on ollut monia kardinaaleja, jotka ovat vastustaneet Romeron kanonisointia. Heidän mielestään Romero kuoli pikemminkin poliittisten näkemystensä vuoksi kuin uskoa puolustaessaan. Se ei heidän mielestään oikeuttanut pyhäksi julistamista. Heidän mukaansa hän sai inspiraationsa ennemmin Marxilta kuin Kristukselta.

Romeron kanonisointi eteni pitkään melko hitaasti, mutta uusi vaihe alkoi Franciscuksen tullessa paaviksi 2013. Paglian mukaan paavin rooli asian eteenpäin viemisessä on ollut ratkaiseva. Franciscus ei koskaan itse tavannut Romeroa, mutta hän tunsí Romeron murhatun ystävänsä Rutilio Granden ja on aikonut edistää myös hänen kanonisointiaan.

Välivaihe kanonisoinnissa on autuaaksi julistaminen, ja se tapahtui 2015. Seremonia pidettiin San Salvadorissa, jonne paavi ei itse päässyt paikalle.

Pyhäksi julistaminen tapahtuu Vatikaanissa nuorille omistetun piispainsynodin ollessa juuri käynnissä. Samalla kerralla pyhäksi julistetaan myös paavi Paavali VI, joka toimi paavina 1963-1978. Paikalle on odotettavissa paljon ihmisiä ei ainoastaan katolisesta kirkosta vaan myös muista kirkoista, sillä Romero on hyvin ekumeeninen pyhimys, joka on herättänyt kunnioitusta niin anglikaanien kuin luterilaistenkin keskuudessa.✠

Mikko Ketola on yliopistonlehtori ja kirkkohistorian dosentti Helsingin yliopistossa.

Lukijan kuva

Sienimetsä.

UKKO-PEKKA